

İNTERNET YAZARI

Heybetli hikmetli hâkim

Aydın Ünal
İnternet Yazarı

Abone Ol

06 Ara 2018, Perşembe

PAYLAŞ

Ergenekon, Selahattin Demirtaş ve bazı FETÖ davalarındaki tasarruflarıyla yargı son haftalarda bir kez daha yoğun tartışmaların merkezinde yer alıyor. Kimileri verilen kararlardan memnun, kimileri değil.

Adaletin doğasında da bu vardır: Her karar herkesi memnun etmez. Hâkim de kararını verirken birilerini üzme ya da memnun etmek kaygısıyla değil, adaleti en doğru şekilde tecelli ettirmek kaygısıyla hareket eder. Selahattin Demirtaş'ın teröre destek verdiği, ya da Yasin Börü'nün vahşice öldürülmesine azmettirdiği kanaatiyle ağır şekilde cezalandırılmasını arzu ediyor olabiliriz; hâkim bizim arzumuzu ya da kanaatimize göre ve bizi memnun etmek için değil, kanunlara, delillere bakarak karar vermek zorundadır. Ya da örneğin, bize göre Osman Kavala'ya dokunmak tarihi, devrimsel bir adım olabilir; ama bizim kanaatimiz ya da arzumuz Kavala'nın adil biçimde yargılanmasının önüne geçemez.

Nihayetinde, beğensek de beğenmesek de hâkimin kararına uymak zorundayız; ama sonuna kadar eleştirmek de hakkımız.

Hukuk ve siyaset adamı Ahmet İyimaya bu durumu "Hâkimin kararı karşısında boynum eğiktir, beynim diktir" şeklinde formüle ediyor. "Hâkimin kararına uyarım ama değiştirmek için beynimi kullanırım" diyor.

Sorun şu ki, hukukta bazı durumlarda karar vermek hâkim için kolay olmuyor. Karar vermek için yazılı kanun metni yetmeyebiliyor. Alman gazeteci Deniz Yücel davası, Büyükada Casusluk Davası, Rahip Brunson davası bunlara örnek. Bugünlerde görülmekte olan Karlov Suikasti Davası da bu yönde ilerliyor. Bu ve benzeri davalarda Hâkimlerin süreç içindeki tasarrufları ve verdikleri kararlar, sadece sanıkları mağdur etmekle, belli kesimleri sevindirmekle veya

üzmele kalmıyor, adalet sistemini de sorgular hale getiriyor. Sistem sorgulanmaya başlandığında ise, en küçüğünden en büyüğüne kadar davalarda verilen kararlar tatmin edici olmaktan çıkıyor.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde bu alanda çalışan Araştırma Görevlisi Serbest Ensarioğlu ile konuştuk. Ensarioğlu, günümüz hukuk ve siyaset felsefecisi Dworkin'in "zor" davalar için "Herkül Yargıç" kavramını geliştirdiğini anlatıyor. Dworkin, bazı davalarda kuralların yetersiz kaldığını ya da yazılı kuralların hâkimi adil olmayan sonuca götürebildiğini; adil bir sonuç için hakimin "yazılı kuralların dar dünyasını aşan" prensiplerle hareket etmesi gerektiğini savunuyor. Dworkin, "adalet" ve "hukukun" birbirinden ayrı olduğunu, adaletin hukukla birlikte, hâkimin beceri, sabır, ahlak, kavrayış, sezgi gibi "prensiplerle" karar vermesiyle mümkün olacağını söylüyor.

Dworkin'in teorisindeki asıl çarpıcı nokta şu: Dworkin, zor davalarda ortaya çıkacak adaletsiz kararların tüm sistemi sorgular hale getireceğini belirtiyor. Dolayısıyla, hâkimin, yazılı kurallarla birlikte prensipleri de kararlarına dahil etmesinin, sadece o davayı adil biçimde sonlandırmakla kalmayacağını, adalet sistemini de güçlendireceğini iddia ediyor.

Dworkin'in hâkimler için kullandığı "Herkül" sıfatı bize uymuyor. Hatta bu konuda acı tecrübelerimiz de var. ABD'li terörist Fetullah Gülen "Herkül" kavramını çok sık kullanırdı. Hatta Fetullahçı Terör Örgütü mensubu hâkim ve savcılar, kendilerini "Herkül" yerine koyarak, sapık cemaatleri adına yargıda terör estirmişler, yargıya güveni temelinden sarsmışlardı.

Ayrıca "Herkül", mitolojik manası itibariyle de inançlarımızla uyumuyor.

Dworkin'in "Herkül" sıfatı yerine, "Heybetli" ve "Hikmetli" sıfatlarını kullanmak belki daha doğru olacaktır. Hem Dworkin'in önerilerine, hem de heybetli ve hikmetli hâkimlere en çok ihtiyaç duyduğumuz günlerde olduğumuz açıktır.

Yukarda zikrettiğim "zor" davalarda, yazılı kurallarla beraber, ahlaka, vicdana başvuracak, kararlarını cesaretle verecek hâkimlerimiz olmalı. Hâkim, kararının kimleri memnun edeceğini, kimleri üzeceğini düşünmeden, yani cesaretle, yani heybetle hareket etmeli; bunu yaparken de ahlaktan, vicdandan, toplumun hassasiyetlerinden istifade edecek bir hikmet sahibi olmalı.

Heybetli ve hikmetli hâkimler, Dworkin'in teorisi doğrultusunda adalet sistemini de güçlendirir, hukuka olan güveni yeniden tesis ederler.

Hâkimlerin verecekleri kararları sevmeyebiliriz, beğenmeyebiliriz, yeterli bulmayabiliriz; ya da kararlardan çok hoşnut da olabiliriz. Önemli olan, kararı veren hâkimin heybetli ve hikmetli olduğuna kanaat getirip, "bizim bilmediklerimizi biliyor demek ki" duygusuyla, karar karşısında tatmin olabilmek, karara güvenebilmektir.

Hukuk sistemimizin daha fazla heybetli ve hikmetli hâkime ihtiyacı var. Nasıldır klice? Adalet

HUKUK SİSTEMİMİZİN OLANA LAZIM HEYBETİ VE İKİMEMLİ NAKİME İHTİYACI VAR. NASHURU O KIŞI? ADALET
bir gün herkese lazım olabilir.

#Ergenekon

#Selahattin Demirtaş

#FETÖ

PAYLAŞ

21 Oca 2019, Pazartesi

Müsaadenizle...

17 Oca 2019, Perşembe

Ankara nasıl kazanılır?

14 Oca 2019, Pazartesi

Başörtüsü ve Vietnam Sendromu

AYDIN ÜNAL TÜM YAZILARI

YENİ ŞAFAK MİKRO SİTELER

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

[Türkiye](#)[Dünya](#)[Bilimsel Gelişmeler](#)

Gündem

[Darbe Girişimi](#)[Eğitim](#)[Politika](#)[Yerel Haberler](#)[3. Sayfa](#)[Yerel Gündem](#)

Dünya

[Ortadoğu](#)[Avrupa](#)[Amerika](#)[Asya](#)[Afrika](#)[Antartika](#)[Okyanusya](#)

Özgün

[Özgün haberler](#)[Dini Bilgiler](#)[Yemek Tarifleri](#)[Diyet](#)

Spor

[Spor Haberleri](#)[Transfer Haberleri](#)[Beşiktaş Haberleri](#)[Galatasaray Haberleri](#)[Fenerbahçe Haberleri](#)

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

sky

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

X